

Badanie przesiewowe w kierunku wczesnej, bezobjawowej fazy cukrzycy typu 1

Zgoda na udział w badaniu

Jeśli chcesz wziąć udział w badaniu ze swoim dzieckiem, wymagamy twojej pisemnej zgody. Możesz wycofać swój udział w badaniu w dowolnym momencie bez podawania przyczyny.

Objawy cukrzycy typu 1

Początkowe objawy cukrzycy:

- Duże pragnienie,
- Oddawanie dużej ilości moczu,
- Szybkie chudnięcie.

Jeżeli nie zostanie podana insulina stan dziecka szybko pogarsza się, rozwija się cukrzycowa kwasica ketonowa, której objawy to:

- Osłabienie,
- Ból brzucha, wymioty,
- Przyspieszony, pogłębiony oddech,
- Zapach acetonu,
- Zaburzenia świadomości,
- Śpiączka cukrzycowa.

Co zrobić gdy pojawią się objawy cukrzycy?

W przypadku pojawienia się objawów typowych dla cukrzycy typu 1 zawsze należy natychmiast zgłosić się do lekarza i oznaczyć stężenie glukozy (zbać cukier). Dzieci z wysokim stężeniem glukozy wymagają skierowania do ośrodka diabetologii dziecięcej w celu dalszej diagnostyki, leczenia oraz edukacji.

Brak przeciwciał typowych dla cukrzycy typu 1 oznacza, że dziecko w danym momencie jest zdrowe, ale nie wyklucza całkowicie możliwości zachorowania. Może się zdarzyć że przeciwciała pojawią się w późniejszym wieku. Dlatego trzeba zachować czujność i zawsze w przypadku objawów cukrzycy szybko zbać cukier.

Koordynatorzy EDENT1FI:

Prof. Przemysław Jarosz-Chobot
Górnośląskie Centrum Zdrowia Dziecka,
Klinika Diabetologii Dziecięcej i
Medycyny Stylu Życia
Katedry Pediatrii, Śląskiego
Uniwersytetu Medycznego,
Ul. Medyków 16, 40-752 Katowice

Tel. **665 324 395**
Tel. **32 207 16 57**
email: edent1fi@sum.edu.pl

Prof. Agnieszka Szypowska
Dziecięcy Szpital Kliniczny
Warszawskiego Uniwersytetu
Medycznego, UCK-WUM
Ul. Żwirki i Wigury 63A, 02-091
Warszawa

email: edent1fi@uckwum.pl

Dr n. biol. Mariusz Ołtarzewski
Zakład Badań Przesiewowych i
Diagnostyki Metabolicznej, IMiD
Ul. Kasprzaka 17A,
01-211 Warszawa

email: edent1fi@uckwum.pl

Drodzy Rodzice,

Coraz więcej dzieci choruje na cukrzycę typu 1. Chcielibyśmy poinformować o projekcie EDENT1FI, wczesnego wykrywania cukrzycy typu 1. Analizując kilka kropli krwi, możemy wykryć, czy u dziecka występuje wczesne stadium cukrzycy typu 1. W takim przypadku choroba może być optymalnie leczona od samego początku.

Udział w badaniu jest dobrowolny i bezpłatny. Wymagana jest pisemna zgoda rodziców.

Na Śląsku badanie jest organizowane przez Klinikę Diabetologii Dziecięcej i Medycyny Stylu Życia SUM przy współpracy z GCZD oraz Zakładem Badań Przesiewowych i Diagnostyki Metabolicznej, IMiD.

Po więcej informacji zapraszamy na strony:

katedrapediatrii.sum.edu.pl

edent1fi.eu

WARSZAWSKI
UNIWERSYTET
MEDYCZNY

GÓRNOŚLĄSKIE CENTRUM ZDROWIA
DZIECKA IM. ŚW. JANA PAWŁA II
SAMODZIELNY PUBLICZNY
SZPITAL KLINICZNY NR 6
Śląskiego Uniwersytetu
Medycznego w Katowicach

Śląski
Uniwersytet
Medyczny
w Katowicach

Województwo śląskie: kontakt (+48)665 324 395, 32 207 16 57

Województwo śląskie: kontakt (+48)665 324 395, 32 207 16 57

Co to jest cukrzyca typu 1?

Cukrzyca typu 1 jest chorobą autoimmunologiczną. Oznacza to, że własny układ odpornościowy organizmu, który służy przede wszystkim do obrony przed zarazkami chorobotwórczymi, jest skierowany przeciwko komórkom trzustki produkującym insulinę i niszczy je. W rezultacie produkcja insuliny zostaje zatrzymana. Funkcją hormonu insuliny jest kierowanie cukru pobranego z pożywieniem z krwi do komórek, które potrzebują go do produkcji energii. Jeśli brakuje insuliny, cukier gromadzi się we krwi. Osoby dotknięte chorobą muszą zatem wstrzykiwać insulinę, aby zapobiec problemom zdrowotnym spowodowanym wysokim stężeniem cukru we krwi.

Co oznacza badanie przesiewowe w kierunku cukrzycy typu 1?

Krew dziecka jest analizowana pod kątem autoprzeciwciał przeciw antygenom wysp trzustkowych. Obecność autoprzeciwciał świadczy o stanie zapalnym komórek trzustki produkujących insulinę. Można je wykryć we krwi na wiele lat przed wystąpieniem niedoboru insuliny i wzrostem stężenia glukozy we krwi. Wykrycie autoprzeciwciał wskazuje na cukrzycę typu 1. Około 0,4% lub 4 na 1000 badanych dzieci ma we krwi przeciwciała typowe dla cukrzycy typu 1.

Jakie są korzyści z udziału w badaniu przesiewowym w kierunku cukrzycy typu 1?

Jeśli badanie wykaże, że dziecko ma autoprzeciwciała przeciw wysepkom we krwi, można zapewnić mu optymalną opiekę i leczenie od samego początku.

Może to zapobiec zagrażającej życiu hiperglikemii, która może wystąpić stosunkowo szybko i bez ostrzeżenia.

Dzieci i rodzice dotknięci chorobą otrzymują od nas szczegółowe informacje i porady. Obecnie podejmowane są również nowe próby leczenia, aby zapobiec postępowi choroby. Zainteresowanym rodzinom oferujemy możliwość wzięcia udziału w takich badaniach.

Jak przebiega badanie?

W celu oceny przeciwciał pobierzemy kilka kropli krwi z opuszki palca dziecka do kapilary i wykonamy test w Instytucie Matki i Dziecka w Warszawie.

W przypadku dodatniego testu, powtórzymy badanie dwukrotnie różnymi testami. Dzieci z dodatnim wynikiem badania zostaną objęte opieką diabetologiczną.

Dziecko sprawia wrażenie zdrowego, czy powinno być zbadane w kierunku cukrzycy?

Tak, większość dzieci, u których rozwija się cukrzyca typu 1, nie wykazuje żadnych nieprawidłowości we wczesnych stadiach choroby. Około 90% dzieci z nowo rozpoznaną cukrzycą typu 1 nie ma w rodzinie krewnych chorych na cukrzycę.

Badanie krwi umożliwia rozpoznanie cukrzycy typu 1 na tym wczesnym etapie. Jeśli od tego momentu poziom cukru we krwi jest dobrze monitorowany, można zapobiec poważnym problemom zdrowotnym.

Co się dzieje z wynikiem testu?

Negatywne wyniki testów nie są przekazywane. Oznacza to dla Ciebie: brak wiadomości - dobra wiadomość.

Jeśli wynik badania będzie nieprawidłowy, zostanie o tym poinformowana przychodnia/szpital, w którym pobrano próbkę krwi. Lekarz skontaktuje się z Tobą w celu sprawdzenia nieprawidłowego wyniku testu w drugiej próbce krwi.

Jeśli dwukrotnie podczas testów wykryte zostaną autoprzeciwciała, zostanie zdiagnozowana "cukrzyca typu 1 we wczesnym stadium". W takim przypadku zostaniesz o tym natychmiast poinformowany i zaproszony do poradni diabetologicznej na kontrolne oraz szkolenie.

Co oznacza diagnoza wczesnego stadium cukrzycy typu 1?

Większość dzieci z przeciwciałami przeciw antygenom wysp trzustkowych znajduje się we wczesnym stadium cukrzycy typu 1 i nie ma żadnych objawów choroby.

Z wcześniej przeprowadzonych badań wiemy, że dziecko z dwukrotnie wykrytymi dwoma lub więcej przeciwciałami ma 80% ryzyko pełnoobjawowej cukrzycy typu 1 w ciągu 15 lat. U dzieci z jednym przeciwciałem ryzyko pełnoobjawowej cukrzycy w ciągu 15 lat wynosi 15%.

Nikt nie wie jak szybko choroba będzie postępowała, mogą minąć tygodnie lub wiele lat do pojawienia się objawów choroby i konieczności włączenia insuliny. Dlatego dziecko wymaga regularnej kontroli, tak aby zapobiec przecukrzeniom i określić kiedy należy rozpocząć leczenie insuliną.

Omówimy szczegółowo kolejne kroki z zainteresowanymi Rodzicami oraz zapewnimy im najlepsze możliwe wsparcie. Rodzice otrzymają szczegółowe porady i szkolenia, a także spersonalizowany plan profilaktyki dla swojego dziecka.